

bb

o

ILR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

(1975)1

ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਵੀ। ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤੱਥ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਉਂ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਟੀ

(13) ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੁਨਾਸਬ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਜਿਹੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਟੱਲ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਸਿਰਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬੇਤੁਕੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਦਾਹਰਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਨਿਯੁਕਤ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਘੋਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੀਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗਲਤ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਗਤੀ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੰਜੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

(14) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਅਸਫਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਲਾਹ ਦੀ ਫੀਸ ਰੁਪਏ 100.

ਬੀ. ਐੱਸ. ਜੀ

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਆਰਐਸ ਨਰੂਲਾ, ਸੀਜੇ, ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ, ਅਤੇ ਐਮਆਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ. ਜੇ.

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ. .

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਆਦਿ.,- ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1973 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 3612

1 ਨਵੰਬਰ 1974

ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼, ਖੰਡ II — ਨਿਯਮ 5.32— ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)- ਆਰਟੀਕਲ 311— ਨਿਯਮ 5.32 (c) ਵਿਚ 'ਨਿਯੁਕਤ ਅਥਾਰਟੀ' ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ — ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਅਰਥ — ਕੀ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੌਕਰ--ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਰਹੀ ਹੈ ; ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ — ਕੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ—ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ! ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਟੇਡ ਪਾਵਰ

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਆਦਿ (ਨਰੂਲਾ, ਸੀ.ਜੇ.)

ਅਜਿਹੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 5.32 (c) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼, ਖੰਡ 2, ਦੇ ਨਿਯਮ 5.32 (ਸੀ) ਵਿੱਚ 'ਨਿਯੁਕਤ ਅਥਾਰਟੀ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ। ਇੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਐਪ ਪੁਆਇੰਟਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੈਂਕ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਖੁਦ ਨਹੀਂ ਖੋਹਦਾ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਏਜੰਟ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਏਜੰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਨੂੰਨ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਬਦਲੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਵੱਡੀ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਘਿਣਾਉਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਵੀ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੀ ਨਿਯਮ 5.32 (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਲਈ ਨਿਯਮ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਕੇ ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਐਪ ਪੁਆਇੰਟਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

1974 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਰਮਾ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ,

ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ
ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ 1 ਨਵੰਬਰ, 1974 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ 1 ਜੁਲਾਈ, 1973 ਅਤੇ 11 ਜੁਲਾਈ, 1973 (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ. 3/A ਅਤੇ P. 3)।

H. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਏ.ਕੇ. ਜੈਸਵਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸਨ।

I. ਐੱਸ. ਟਿਵਾਣਾ, ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ, ਰੈਜ਼ ਪੌਡੈਂਟਸ ਲਈ।

ਆਰਡਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ, ਜੇ.—ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਿਸਦਾ ਜਨਮ 26 ਜੂਨ, 1918 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ, ਮਿਤੀ 12 ਜੁਲਾਈ, 1947 (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ/ਐਲ) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਬਕਾਰੀ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਨਵਰੀ 1964 ਵਿੱਚ ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1966 ਤੋਂ, ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ, ਮਿਤੀ 8/15, 1969 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P/2)। ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼, ਖੰਡ II ਦੇ ਨਿਯਮ 5.32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P/3A) ਮਿਤੀ 7 ਜੁਲਾਈ, 1973 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 11 ਜੁਲਾਈ, 1973 ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੇ ਨੱਥੀ ਵਜੋਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। (ਅੰਕੜਾ P/3) ਡਿਪਟੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਅਸਲ ਮੈਮੋ ਰੈਂਡਮ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੋਟਿਸ ਖੁਦ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਹੇਠ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ: -

“ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼, ਖੰਡ II ਦੇ ਨਿਯਮ 5.32, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹਨ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

W

Karnail Singh v. The State of Punjab, etc. (Narula, C.J.)

(2) ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਫਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ। - ਆਰ.ਐਨ. ਮਿੱਤਲ, ਜੇ. ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1973 ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਨੋਟਿਸ (ਅਨੈਕਸਚਰ) P3/A) ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਦੋ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਸਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੈ।

(3) ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮੂਲੀ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਐਲ.ਸੀ.ਕਪੂਰ, ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ., ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਆਬਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਫਤਰ, ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਰਿਟਰਨ ਰਾਹੀਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਬਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਫਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਯਮ, 1943, ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਉਪ ਸਕੱਤਰ, ਆਬਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਖੁਦ ਆਬਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਬਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਬਾਰੇ ਮਹਿਜ਼ ਉਪ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ, ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ. ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(4) ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅਸਲ ਸਬੰਧਤ ਫਾਈਲਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਫਾਈਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਵੀ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ.ਆਰ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ। ਇਹ ਫਾਈਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕੁਝ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਰੋਲ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 27 ਮਾਰਚ, 1973 ਦੇ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1973 ਨੂੰ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੰਬਰ 1101/EI ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ, ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ: -

“ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ 25 ਜੂਨ, 1973 ਨੂੰ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 26 ਜੂਨ, 1918 ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਹੈ।

2. ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰ: 4776- 3-GS(I) 64/15823, ਮਿਤੀ 19 ਮਈ, 1964 ਅਤੇ ਨੰ: 2018- SII (2) 71/16458, ਮਿਤੀ 30 ਜੂਨ, 1971 ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਇਹ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ, ਨੌਕਰ ਨੂੰ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਰ.
3. ਸ਼੍ਰੀ-ਕਰਨਾਰ ਸਿੰਘ, ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਦੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਨੱਥੀ ਹੈ.. ਉਸਨੇ ਸਾਲ 1967-68 ਅਤੇ 1971-72 ਦੌਰਾਨ ਇਮਾਨਦਾਰੀ 'ਤੇ ਦੋ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਦੋ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ (ਇੱਕ ਟਿੱਡਰ ਨਿਯਮ '8 ਵੱਡਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਨਿਯਮ 10 miipr ਪੈਨਲਟੀ ਦੇ ਤਹਿਤ); ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ।
4. ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ , ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, 25 ਜੂਨ, 1973 ਨੂੰ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।
5. ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਰਵਿਸ ਬੁੱਕ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਨਿੱਜੀ ਫਾਈਲ ਨੱਥੀ ਹੈ।

(5) ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਸਵਾਲ

Karnail Singh v. The State of Punjab, etc. (Narula, C.J.)

'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

55 ਸਾਲ ਜਾਂ ਵਿਕਲਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਵਾਲ। ਇੱਕ ਗਲਤ ਸ਼ੰਕਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਰਸਮੀਤਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ। ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਆਪਣੇ 7 ਜੁਲਾਈ, 1973 ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

'ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਕ ਵਾਧੂ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਰੰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

2. ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਰਵਿਸ ਬੁੱਕ ਸਮੇਤ ਗੁਪਤ ਫਾਈਲ ਇਸ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਰਮਿਆਨ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉਪ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਪ ਆਬਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾ P 3/A) ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ (ਅਨੈਕਸਰ P/3) ਦੇ ਨੱਥੀ ਵਜੋਂ।

(6) ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨੋਟਿਸ ਸਿਰਫ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਦੀ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 5.32 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ, ਬਲਕਿ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

(7) ਦੁਆਰਾ ਸਾਨੂੰ ਲੰਮੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 310 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 5.32 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਵ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ, ਨਿਯਮ 5.32 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਵੱਲੋਂ - ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਵੀ *ਅਵੈਧ ਹੈ ਜੇਕਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਕੁਝ ਹੇਠਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਜੋ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ) ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਗੋਰੀਆ, ਸਹਾਇਕ, ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ, (ਸੀ) ਸਿਰਸਾ ਬਨਾਮ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਸ਼ਰਮਾ (2) ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਿਨੇਮਾ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(1) ਅਤੇ (2) ਦੁਆਰਾ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਸਿਨੇਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ! ਇੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ * ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(1) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਜ਼ਿਠਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ; (ii) ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਸਲ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 5(3) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਜੋ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ। ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਈ; ਅਤੇ (iii) ਸਿਨੇਮਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਹੜੱਪਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦਾ। ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਸਾਨੂੰ ਨਿਯਮ 5.32 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਨੇਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਇੱਕ ਅਰਧ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਹੈ ਪਰ ਨਿਯਮ 5.32 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(8) ਹੋਰ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤੁਲੀ, ਜੇ. ਭੀਮ ਚੰਦ, ਕਲਰਕ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਫਤਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਹਤਕ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਹਤਕ ਅਤੇ ਹੋਰ (3) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ

- (1) 1968 (II) SLR 650।
- (2) ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 1081
- (3) 1968 (H) SLR 798.

ਕੇਸ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਗੋਰੀਆ ਦੇ ਕੇਸ (1), (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਿਰਫ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਆਰ.ਐਨ. ਮਿੱਤਲ, ਜੇ. ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ 14 ਸਤੰਬਰ, 1973 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ 3151 ਆਫ 1973 ਵਿੱਚ, ਮੋਸ਼ਨ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਗੋਰੀਆ ਦੇ ਕੇਸ (MMK®) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ Z ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ "MMJ" ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਸੁਫਲਹੱਕਟ ਸੀ ਪਰ ਨੋਟਿਸ ਡਿਪਟੀ ਵਾਈਟ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੋਸ਼ਨ ਬੈਚ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਉਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਆਇਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

Karnail Singh v. The State of Punjab, etc. (Narula, C.J.)

(9) ਸ੍ਰੀ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਨੇ ਆਖਰੀ ਕੇਸ ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਲਖਨਊ ਬੈਂਚ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ *ਨਾਨਕ ਸਰਨ ਸ਼ੀਵਾਸਤਵ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (4)*। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ 56 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ।

(10) ਸ੍ਰੀ ਟਿਵਾਣਾ ਨੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ *ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਬਨਾਮ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਉਪਾਧਿਆ* (5) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਅਤੇ ਅਨੁਛੇਦ 310 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿਚਲੇ ਅੰਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਲ (ਧਾਰਾ 310 ਦੇ ਅਧੀਨ) ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਨੁਛੇਦ ਧਾਰਾ 309 ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 310 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਨੰਦ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 310 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 (2) (ਬੀ)।

(4) 1971 (I) SLR 168.

(5) ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 751

(11) ਸ੍ਰੀ ਟਿਵਾਣਾ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ *ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਗੋਰੀਆ (1)* ਅਤੇ *ਭੀਮ ਚੰਦ (3) ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਡਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ*, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ। ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ *ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ* ਖੁੰਝ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਅੱਗੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ *ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ* ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਮਾਈ ਲਾਰਡ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ।

(12) ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ (ਜਿਸ ਦਾ ਗਠਨ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ।

ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ।

ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ, ਸੀ.ਜੇ.,-ਸਾਡੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ

ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ. ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ 2 ਮਈ, 1974 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹੋ। ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼, ਵਾਲੀਅਮ 2 ਦੇ ਨਿਯਮ 5.32 (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 7 ਜੁਲਾਈ, 1973 ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਅਨੁਸੂਚੀ P3/A, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।, ਡਿਪਟੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ, ਮਿਤੀ 11 ਜੁਲਾਈ, 1973 ਦੇ ਕਵਰਿੰਗ ਲੈਟਰ ਦੇ ਨਾਲ (ਅਨੈਕਸਰ P/3), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਨੋਟਿਸ (ਅਨੈਕਸਰ P3/A) ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ :-

“ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼, ਜਿਲਦ II ਦੇ ਨਿਯਮ 5.32, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹਨ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੀ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ) ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ "ਰਾਜਪਾਲ" ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ", ਅਤੇ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਗੈਰ-ਅਸਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮ 5.32 (ਸੀ) ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ 55 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਨਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ 'ਤੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਨਿਯਮ 5.32(c) ਵਿੱਚ "ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

“ਇੱਕ ਰਿਟਾਇਰਿੰਗ ਪੈਨਸ਼ਨ ਵੀ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ IV ਕਲਾਸ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ-

- (i) ਜਿਸਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ, ਅਤੇ
- (ii) ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ :

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਨੋਟਿਸ ਪੰਜਾਹ-ਪੰਜਾਹ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਹ-ਪੰਜਾਹ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

Karnail Singh v. The State of Punjab, etc. (Narula, C.J.)

ਨੋਟ ਕਰੋ - ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀ IV ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦਾ ਵੀ ਇੱਕ ਅਨੁਸਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।"

(14) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 310(1) ਦਾ ਸੰਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਸਿਵਲ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ।

ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 310 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਸਥਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਉਹ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਅਤੇ 311 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ, ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 311 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਛੇਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਢੁਕਵੇਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। 309 ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਜੋ ਸੰਬੰਧਤ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 311(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਵੱਡੀ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ (6) ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਲਦੇਵ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (7) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਜੀ ਸੁੰਦਰਮ (8) ਵਿੱਚ। ਨਿਯਮ 5.32 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਨਿਯਮ 5.35 ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ: -

ਨਿਯਮ 5.32 ਤੋਂ 5.34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਧਾਰ ਦੱਸੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਘਿਣਾਉਣੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ

ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜੁ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ।

(6) 1963 PLR 964

(7) 1970 SLR 500

(«) ATR 1965 SC 1103.

ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕਪਾਸੜ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ (ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਟੰਡਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (9) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਹਿਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਹ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਨੌਕਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 311(1) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ" ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 5.32 (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੀਕਰਨ "ਨਿਯੁਕਤ ਅਥਾਰਟੀ" ਹੈ। ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਰ "ਨਿਯੁਕਤ ਅਥਾਰਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੋ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਾਂ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ (ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ), ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੈਂਕ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਖੁਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸਦੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਏਜੰਟ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਉਹ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਏਜੰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ। ਇੱਕ ਘਰ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੌਖਾ ਉਦਾਹਰਣ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣਾ ਘਰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਏਜੰਟ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਘਰ ਨਹੀਂ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਖੁਦ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਏਜੰਟ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਫਦ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਇੱਕ-ਅਥਾਰਟੀ (ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਮੈਂ "ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ" ਦੇ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ) ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੇਠਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(9) AIR1967 SC1889.

(15) ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਲਿਸ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਲਾਭ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੂਬ ਬਨਾਮ ਕਲਾਰਕ (10) ਵਿੱਚ ਜੇ .

Karnail Singh v. The State of Punjab, etc. (Narula, C.J.)

"ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਥਾਰਟੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ... ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਸੌਂਪਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ।

ਹੁਥ ਦੇ ਕੇਸ (10) (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗਵਾਲੀਅਰ ਰੇਅਨ ਮਿੱਲਜ਼ (ਡਬਲਯੂ. ਵੀ. ਜੀ.) ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (11) (ਏਆਈਆਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 1073 'ਤੇ ਪੈਰਾ 37 ਵਿੱਚ) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ: -

"ਵਫ਼ਦ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਸੌਂਪਣਾ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੋਧ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਗਰਾਂਟਰ ਕੋਲ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਡੈਲੀਗੇਟਰ। ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਸੋਚ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਲਝਣ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪੂਰਨ ਤਿਆਗ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਡਿਸਕਸ਼ਨਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੰਤਮ ਸ਼ਕਤੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਡੈਲੀਗੇਟਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਤਿਆਗੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ।"

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਕੇ ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(16) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ,

(10) LR (1890) 25 QBD 391.

(11) ਏਆਈਆਰ 1974 ਐਸਸੀ 1660

ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਕੇ, ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਅਤੇ ਢੰਗ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀ ਦਲੀਲ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮ

ਵਿੱਚ "ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ" ਸ਼ਬਦ "ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ" ਦੇ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹਨ ਨੌਕਰ।" ਇਹ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਅੰਤਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਨਿਯਮ 5.32(c) ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(17) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਗੋਗੀਆ ਬਨਾਮ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ - ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਲਦੇਵ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (7) (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜੇ., ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਗੋਗੀਆ ਦੇ ਕੇਸ (1) (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਗੋਗੀਆ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਉਸ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਗੋਗੀਆ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਲਦੇਵ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (7) (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਲੀ, ਜੇ. ਨੇ ਬਲਦੇਵ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਗੋਗੀਆ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਜਗਨਨਾਥ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (12) ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਜੀ. ਸੁੰਦਰਮ (8) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਕੇਸੀ ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰਨ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ (13) ਵਿੱਚ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਗੋਗੀਆ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਸ਼ਰ ਮਾ (2) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਹਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਦਾ ਭੇਦ

(12) ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 1245

(13) ਏਆਈਆਰ 1964 ਕੇਰਲਾ 87.

ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਕੇਸ (1) ਜੋ ਕਿ ਸਿਨੇਮਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਲਦੇਵ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (7) (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(18) ਅਗਲਾ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਭੀਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਹਤਕ, ਅਤੇ ਹੋਰ (3) ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਤੁਲੀ ਜੇ. ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ 5.32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਭੀਮ ਚੰਦ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ।), ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਗੋਗੀਆ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜੇ. ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਗੋਗੀਆ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭੀਮ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (3) ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਨੋਟਿਸ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭੀਮ ਚੰਦ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਥਾਰਟੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸੀ, ਪਰ

Karnail Singh v. The State of Punjab, etc. (Narula, C.J.)

ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। *ਭੀਮ ਚੰਦ ਦਾ ਕੇਸ (3)* ਇਸ ਲਈ, ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਹਰ ਰਾਜ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(19) ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ *ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵ ਦੱਤ ਗੁਪਤਾ* ਬਨਾਮ *ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (14)* ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ (ਤੁਲੀ, ਜੇ.) ਨੇ ਦੇਵ ਦੱਤ ਗੁਪਤਾ ਦੀ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸਹੀ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(20) "ਨਿਯੁਕਤ ਅਥਾਰਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ, ਤੁਲੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ *ਰਾਧੇ ਸ਼ਿਆਮ ਖੰਨਾ* ਬਨਾਮ *ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿਚ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (15)* ਵਿਚ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ।

(14) 1973 (1) SLR 30.

(15) 1973 (2) SLR 588.

ਜਿਸ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਰਾਧੇ ਸ਼ਿਆਮ ਖੰਨਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ, ਪਰ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਖੰਨਾ ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੁਆਰਾ ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਨ, ਨਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੰਨਾ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(21) *ਨਾਨਕ ਸਰਨ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ* ਬਨਾਮ *ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (4)* ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਕੇਸ ਦੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਨਾਨਕ ਸਰਨ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 56 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।, ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ, ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਯੂਪੀ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾਨਕ ਸਰਨ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ। . *ਨਾਨਕ ਸਰਨ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਦਾ ਕੇਸ (4)* ਇਸ ਲਈ, ਉਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਹੱਥ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ *ਭੀਮ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (3)* ਨੂੰ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੱਖਰਾ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਕੱਤਰ ਯੂਪੀ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਯੂਪੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸਗੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਮੈਂਬਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਯੂਪੀ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਜੀਆਦ (ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਾਲ

ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ) ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਕੱਤਰ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਚੇਅਰਮੈਨ. ਇਹ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਸਪੀਕਰ (ਦੋਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਸਨ) ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਨਾਨਕ ਸਰਨ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣਗੇ।

(22) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ

ਸੀਵਿਥਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਜ ਸੌਂਪਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਭੁਲੇਖਾ ਇਸ ਤੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਸਲ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ। ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ।

(23) ਨਾ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ। 1943, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਕਾ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਪੋਸਟ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਕਤ ਅੰਤਿਕਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਦੀ ਧਾਰਾ 241 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। (ਸੀਵਿਥਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ)। ਇਹ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ 1943 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ, ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ "ਸਰਕਾਰ" ਹੈ। ਇਸੇ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦੀ ਅਗਲੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਸਜ਼ਾ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, 1952। 1952 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, 1970 ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ, 1970 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜੇ ਅਪੀਲ 1952 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ 55 ਸਾਲ ਸੀ।

(24) ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਰਾਜ ਓ. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਉਪਾਧਿਆ (5) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਈਸ਼ਵਰ ਚੰਦ ਅਗਰਵਾਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਐਲਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਗੁਆ ਬੈਠੀ ਹੈ।

Karnail Singh v. The State of Punjab, etc. (Narula, C.J.)

v. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (16) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਉਪਾਧਿਆ ਦੇ ਕੇਸ (5) ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ (ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ) ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਡੇਕਾ ਬਨਾਮ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਨਾਰਥ-ਈਸਟ ਫਰੰਟੀਅਰ ਰੇਲਵੇ (17) (ਪੰਨਾ 619 'ਤੇ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ : -

"ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਬਾਅਦ ਦੀ ਨਿਰੀਖਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 309 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ। ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ, ਉਕਤ ਅਨੰਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਿਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਓਨੀ ਹੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਰਾਜਪਾਲ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ (ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ), ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟਿਸ, ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਦੋਵਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਤੋਂ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਡੇਕਾ ਦੇ ਕੇਸ (17) ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦਾ .

(25) ਇਸ ਚਰਚਾ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ: -

- (i) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਲਟ ਕੁਝ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ;
- (ii) ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 5.32 (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਵੈਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ;

(16) 1971 ਦਾ CA ਨੰਬਰ 632, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 23 ਅਗਸਤ, 1974 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(17) ਏਆਈਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 600

- (iii) ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;
- (iv) ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ (ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ) ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ; ਅਤੇ
- (v) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ (ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ) ਨੂੰ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਿਯਮ 5.32 (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟਿਸ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਵਾਂਗ ਹੀ ਵੈਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿਖੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(26) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਅੱਧੇ ਦਿਲ ਨਾਲ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 5.32(c) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। | ਉਸ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਜਾਂ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨੁਕਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਾਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਕੋ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਕੋ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ.

(27) ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ) ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਗਲਤਫਹਿਮੀ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਰਸਮੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਕੱਲੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ "ਨਿਯੁਕਤ ਅਥਾਰਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਗਲਤ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ

ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਆਦਿ, (ਦਿਲੋ* ਜੇ.)

ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਦੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

(28) 8 ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.ਉਲੀ, ਜੇ.—(29) ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

MR SHarma, J.—(30) ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

ਕੇ. ਐਸ. ਕੇ

ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ
ਆਰਐਸ ਨਰੂਲਾ ਸੀਜੇ, ਏਡੀ ਕੋਸ਼ਲ ਅਤੇ ਬੀਐਸ ਵਿੱਲੋ, ਜੇ.ਜੇ.
ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,
ਬਨਾਮ
ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, 'ਆਦਿ,- ਜਵਾਬਦਾਤਾ
1971 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 812.

12 ਨਵੰਬਰ 1974

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ (1898 ਦਾ ਐਕਟ t V)— ਧਾਰਾ 401— ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)— ਧਾਰਾ 72 ਅਤੇ 161— ਮਾਫੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਮਾਫੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮੁਆਫੀ— ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਹੱਦ— ਮਾਫੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫੀ— ਕੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ-ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਫ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੱਟ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ-ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ-ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਮੁਆਫੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਟਿਕਾਣਾ ਸਟੈਂਡ ਹੈ - ਸਰਕਾਰ-ਕੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਮੁਆਫੀ — ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 401(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ — ਕੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 161 ਅਧੀਨ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਅਤੇ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1898 ਦੀ ਧਾਰਾ 401 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮਾਫੀ ਅਤੇ ਮੁਆਫੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ।, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿਮ ਦੀਆਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਖੇਤਰ

ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਸੁਣਾਉਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਅਮਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੈ। ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 401 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਪਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਇਸਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮਾਫੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਦਾ ਰਿਪੋਜ਼ਟਰੀ ਜੇ